

TUỆ SỸ

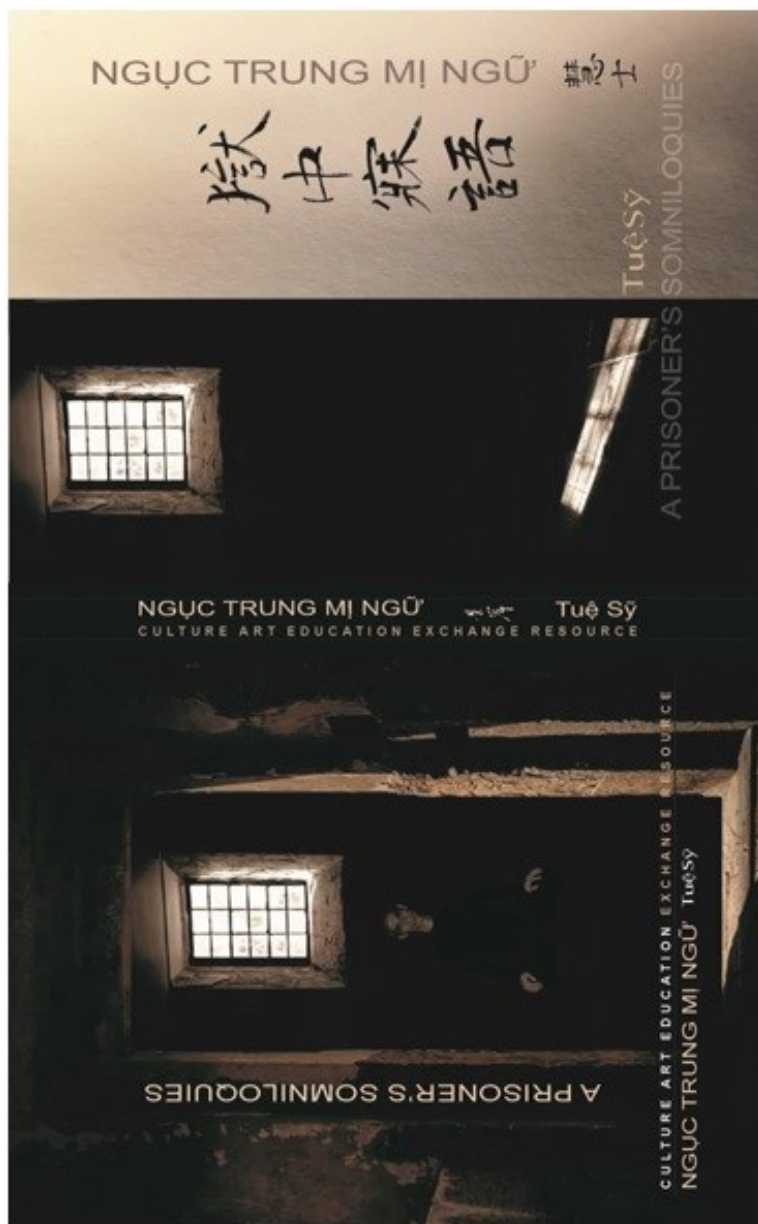
NGỤC
TRUNG MỊ
NGŨ

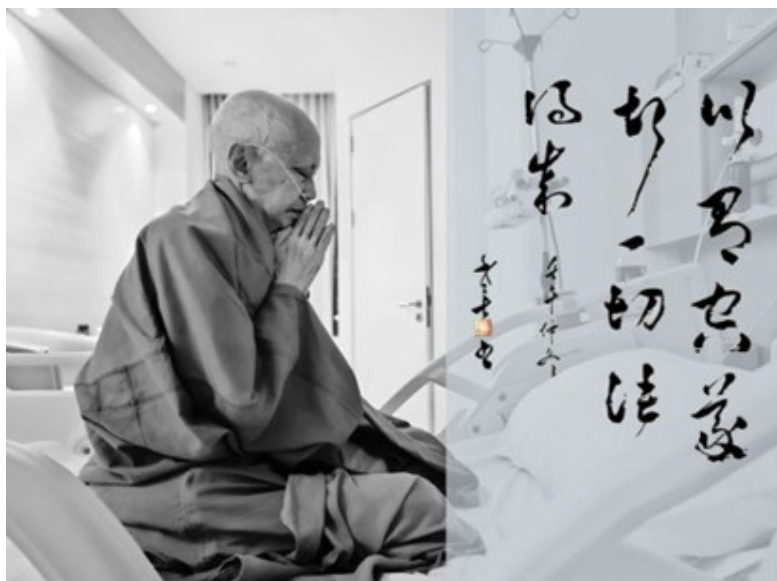
DỊCH VIỆT

THÍCH NGUYỄN HÙNG



NGỤC TRUNG MỊ NGŨ





Hòa thượng hành thiền trên giường bệnh và
thủ bút thư pháp chữ Hán của ngài.

LỜI DỊCH GIẢ

Con chưa bao giờ có ý niệm viết về Thầy, bởi ngôn ngữ chỉ là phương tiện giả lập, chỉ có tên gọi chứ không có thật thể, trong khi Thầy là hiện thân của ý chí, của lực nguyên lực bằng xương bằng thịt, vượt ra ngoài giới hạn của danh ngôn.

Nhưng có đôi lần con muốn kể về Thầy bằng một kỷ niệm nhỏ mà đẹp, như là mượn ngón tay để chỉ mặt trăng.

Đó là vào một buổi trưa đầu mùa hè năm 2007 tại miền Tây nước Pháp, con và Thượng tọa Thích Nguyên Lộc, trụ trì chùa Vạn Hạnh – Nantes, đón giáo sư Lê Mạnh Thát từ Làng Mai về thăm nhà chị Hợi, là em gái của Thầy, sau đó sẽ đưa giáo sư lên Paris. Trong khi mọi người chuẩn bị dùng cơm trưa thì Thầy gọi điện bằng băng tầng PalTalk, không khí vui hân lên. Giáo sư Lê Mạnh Thát trao đổi nhanh với Thầy vài vấn đề, rồi Thầy đề nghị mọi người dùng cơm, trong khi Thầy sẽ ‘Kiến thực’ qua video trực tuyến. Thầy nói: “Để mấy thầy trò dùng cơm ngon miệng, tôi sẽ đánh đàn cho nghe bản

NGỤC TRUNG MỊ NGŨ

Sonata Ánh trăng.” Ai nấy đều hạnh phúc thấy rõ trên khuôn mặt. Một khoảng lặng vừa đủ cho chị Hợi kịp kéo hết các tấm rèm che cửa sổ xuống, để cho ánh sáng trong phòng khách dịu đi, và để cho từng phím Dương cầm rót xuống ánh trăng ngà...

Berlioz đã viết: “Sonata 14 là một trong những bài thơ mà ngôn ngữ loài người không biết cách diễn tả”.

Ngôn ngữ không thể diễn tả về Thầy, nhưng hôm nay con xin mượn ngôn ngữ để tiếp nối Thầy qua dịch phẩm Ngục Trung Mị Ngũ.

*Con cúi lạy muôn đời con cúi lạy
Tạ ân Sư trên vạn nẻo đi về!*

Thích Nguyên Hùng

NGỤC TRUNG MỊ NGŨ

MỤC LỤC

1	Lời Dịch Giả	
2	Lồng Hẹp	1
3	Vệ sinh buổi sáng	3
4	Cúng đường	5
5	Biệt Cẩm Phòng	7
6	Chuyện Làm Thơ	9
7	Vách Đá	11
8	Xứ Tiên Lười	13
9	Nghĩ Về Triết Nhân	15
10	Nghĩ Về Người Ở Ẩn	16
11	Dạ Tọa	18
12	Mộng	20
13	Ngủ Trưa	22
14	Tự Hỏi	24
15	Nửa Năm Tù	26
16	Mộng Đến Mộng Đi	28
17	Tự Thuật	30
18	Một Chén Nước Trong	32
19	Tự Trào	34

Lồng hẹp

Tự do trong lồng hẹp
Rảnh rồi thả bước chơi
Nói cười riêng tiếng vọng
Tháng ngày tù/sầu dần vơi!

Trách lụng

Trách lụng do tự tại
Tân kỳ nước nhàn du
Tiêu khiển 'trở ảnh hưởng
Không tiêu vãng nhật sâu

空籠

空籠猶自在
散步若閑遊
笑

獨影
响空
消永日
囚

Vệ sinh buổi sáng

*Sáng sớm dậy vệ sinh
Đứng thông dong một chút
Thấy mình tựa thần tiên
Cần gì miền non nước?*

NGỤC TRUNG MỊ NGŨ

態
何
須
山
水
鳥

早 早
起 上
出 洗
洗 淨
淨
從
容

立 Tảo lương tẩy tịnh
片 Tảo khởi xuất tẩy tịnh
時 Trung dung lập phiên thi
自 Tự hui thân tiên thái
有 Hà tu sơn thủy v'

神
仙

Cúng dường

*Dâng bát cơm tù phạm
Cúng dường Đấng Tối Cao
Nhân gian tràn máu hận
Bưng bát nước mắt trào.*

NGỤC TRUNG MỊ NGŨ

奉此獄因
供養

無言
供養

Cúng dường
 Dưng lễ ngọc từ phạn
 Cúng dường tối thắng tôn
 Thế gian tướng huyết hận
 Bình bát lệ vô ngôn
 最勝尊
 世
 間
 長
 血
 恨
 東

Biệt cấm phòng

*Ta ở riêng ta một vùng trời
Rỗng rang thiên định thiết thành thoi
Không người, không vật, không nhiều chuyện
Ngồi xem thiên nữ rải hoa chơi.*

Biệt cấm phòng
Ngã cư không xứ nhất từng thiên
Ngã giới hư vô chân cả thiên
Vô vật vô nhân vô thậm sự
Tọa anan thiên nữ tán hoa miên

別禁房

我居空處一重天
我界虛無真個
禪無物無人無
甚事坐視天女散
花綿

Chuyện làm thơ

*Tự tâm vẽ cảnh tự thành thơ
Tự đối buồn vui thêm mộng mơ
Tượng táng Nhan Hồi ngồi thuở ấy
Trời xanh rải xuống nhúm tầm tơ.*

Tái thi sự

Tự tâm tự cảnh tự thành chương
Tự đối buồn vui thêm mộng mơ
Tha nhất Nhan Hồi tọa táng ngẫu
Tâm tự cái đoan tâm hưởng hưởng

作詩事

自心自境自成章
自對悲歡亦自賞

他日顏回坐
葬偶盤絲
割斷散蒼蒼

Vách đá

Chênh vênh vách đá áng mây chiều
Trong ngực hoàng hôn thấy bấy nhiêu
Hư ảnh bóng mờ không đổi đổi
Ngàn năm trời đất tạc lòng thơ.

Tinach Bích
Tinách Bích tranh vịnh gò mỗ vân
ung trung nam kiên nhất tây trấn
nhân không tới u quang lý
tiên cô vẫn đường thiên địa tả

石壁

石壁崢嶸
遮蒼雲
龍中誰見日
西沉

幽人空對
幽光裏
千古文章
天地心

Xứ Tiên lười

*Thần tiên đến luyện thuốc trường sanh
Không rượu, không hoa, luyện chẳng thành
Đạp đổ lò hồng ta ngủ đã
Thân này đâu dễ đã từng sanh?*

tiên tiên rú
tiên tiên đến luyện kim đan
không rượu hoa đan bất thành
ngủ quên hồng lò ngã thưng bát
thân này dễ đâu dễ đã từng sanh

懶仙處
神仙到此鍊金丹
無酒無花甘不成
推却紅爐我睡罷
此身非有豈曾生

Nghĩ về triết nhân¹

*Lánh đời hiền triết tìm non ẩn
Ta lại lánh đời ở đáy lao
Tuyệt nẻo yên hoa trong ngực tối
Trước núi như xưa mây nước trào.*

Triết nhân
- triết nhân đơn thể ẩn nhâm trung
gã đã đào sông tạo thế lung
ưng lý yên hoa vô lộ xư
tam tiến y cội sông phù không

¹ Bài này không tìm thấy thủ bút tiếng Hán.

Ẩn giả tướng²

Tiểu ẩn cao sơn phi khả kỳ
Đại cư náo thị dã hề hy
Tuyệt trần lung lý chân thậm sự
Vô vật vô nhân vô sở vi.

Nghĩ về người ở ẩn

Ẩn dật non cao chẳng lạ gì
Chợ đòi ẩn dật hiếm hoi chi
Ẩn trong lao ngục xa trần thế
Không vật, không người, thiệt vô vi!

² Không tìm thấy thủ bút bài này.

隱者想

小隱高山非可奇
大居鬧市也奚希
絕塵籠裏真甚事
無物人無無所為

Dạ tọa

*Tù ngục suốt ngày việc quản quanh
Nửa đêm ngồi lặng với đèn xanh
Cửa thiên xa thăm còn ôm mộng
Quên hết đường về chợt nhẹ tênh.*

Dạ tọa
- Một nhát lao tù bị cái may
- Nặng tiền ~~độc~~ ^{thiền} tọa tới hân tầy
- Trông môn ^{thiền} sơn viên do ngoài mộng
- May lộ vô kỳ nhiệm chuyển bầy

夜
坐

逐日牢囚事更茫
中宵独坐对寒灯
空门天遠猶依夢
歸路無期任轉蓬

Mộng

*Đêm tàn cánh mộng gỡ thiên quan
Đôi bách cười cho kẻ lỡ làng
Định dịch câu kinh còn dang dở
Cây khô, chùa vắng đối đêm tàn.*

Mộng
Đêm tàn hỡi mộng khâu thiên quan
Đôi bách cười kẻ lỡ làng
Định dịch câu kinh còn dang dở
Cây khô, chùa vắng đối đêm tàn

夢

夜殘蝴蝶夢
叩禪局
雨雨松梢笑
我程

擬吐絲
苔翻貝葉
空留枯樹
對空庭

Ngủ trưa

Tỉnh giấc mưa trưa hồn nhẹ bay
Tưởng cơn gió lạnh lướt qua mây
Trước sân gốc cúc thành hư huyền
Yên giấc mộng riêng dưới cánh tay.

Ngủ trưa
Tỉnh giấc mưa trưa hồn nhẹ bay
Tưởng cơn gió lạnh lướt qua mây
Trước sân gốc cúc thành hư huyền
Yên giấc mộng riêng dưới cánh tay

午睡

睡回午雨思輕煙
想個寒風拂面前

庭樹黃花成約事
曲肱安枕抱孤眠

Tự hỏi

*Hỏi anh sao ở chốn lao lung
Anh chỉ khói mây vương ngực cùng
Tâm cảnh đôi co tan khách mộng
Nên mang cùm xích ngó lao chung.*

Tự hỏi
Hỏi anh sao ở chốn lao lung
Anh chỉ khói mây vương ngực cùng
Tâm cảnh đôi co tan khách mộng
Nên mang cùm xích ngó lao chung

自問

問余何故坐牢籠
余指輕煙絳獄宮

心境相持驚異旅
夢故教枷鎖面虛鴻

Nửa năm tù

*Đóng cửa lánh đời gần nửa năm
Đan sa hiện quỷ khiến tiên lâm
Râu xanh không cắt, xoa tay đỏ
Lão quái nghiêng trời đổ núi Nam.*

Bán niên tù

Bật thế phượng quan cân bán niên
Đan sa hiện quỷ rộ thần tiên
Râu xanh cắt đứt xoa tay đỏ
Khuyết đầu nam đảo quái lầu tiên

半年囚

別世封閑近半年
母歿現鬼誤神仙

青鬚不斷摩紅掌
傾倒南山怪老天

Mộng đến mộng đi

Nửa năm cảm cố mộng thành thơ
Giăng mắc muôn phương chẳng bến bờ
Mộng đến, mộng đi, thân chẳng vướng
Mộng tàn, ngôi ngẩn, vượt hàng mi.

Mộng khi mộng lại
Kính nhìn cảm cố mộng thành thơ
Đạo'Brien Giang lưu lạc ở nhiều nơi
Mộng khi mộng lại thân vào vật
Mộng tàn ngôi ngẩn vượt hàng mi

夢去夢來

半年禁錮夢成絲
踏遍江湖放任歸

夢去夢來身外物
夢殘呆坐撥長眉

Tự thuật

Ba chục năm xưa học khổ không
Kệ kinh chồng chất kín tây song
Xuân nay chẳng đoái xuân ngày trước
Trúc biếc chao nghiêng say mộng lòng
Thắm thoát mi dài che án cũ
Lơ phơ tóc bạc đón tàn phong
Một sớm lỡ chân treo vách núi
Mới lấy Chân không so Tịch hồng.

Tự Thuật

Tam thập niên tiền học khổ không
Kệ kinh chồng chất kín tây song
Xuân hoa bất cố xuân ngày trước
Trúc biếc chao nghiêng say mộng lòng
Thắm thoát mi dài che án cũ
Lơ phơ tóc bạc đón tàn phong
Một sớm lỡ chân treo vách núi
Mới lấy Chân không so Tịch hồng

自述

二十年前學苦空
經函堆壘閣西窓
春花不顧春光老
翠竹斜飛青第醉
夢魂在箇長眉重
塚棠差泥素髮糾
殘風一朝斷脚落
懸崖下始把真
空對月夕紅

Một chén nước trong

*Ẩn dật non cao chẳng có trà
Nước trong, tâm tịnh, ngắm không hoa
Tiêu sơ nhân ảnh xa trần tục
Gởi mộng trời xanh ngắm rắng tà*

Nhất Bội Thanh Thủy
Tự ẩn cú phong bất vị trà
Thanh tâm thanh tĩnh ngắm không
tê di như ảnh phong hân ngoại
Thạc mộng thiên thiên vọng tử hà

一杯清水

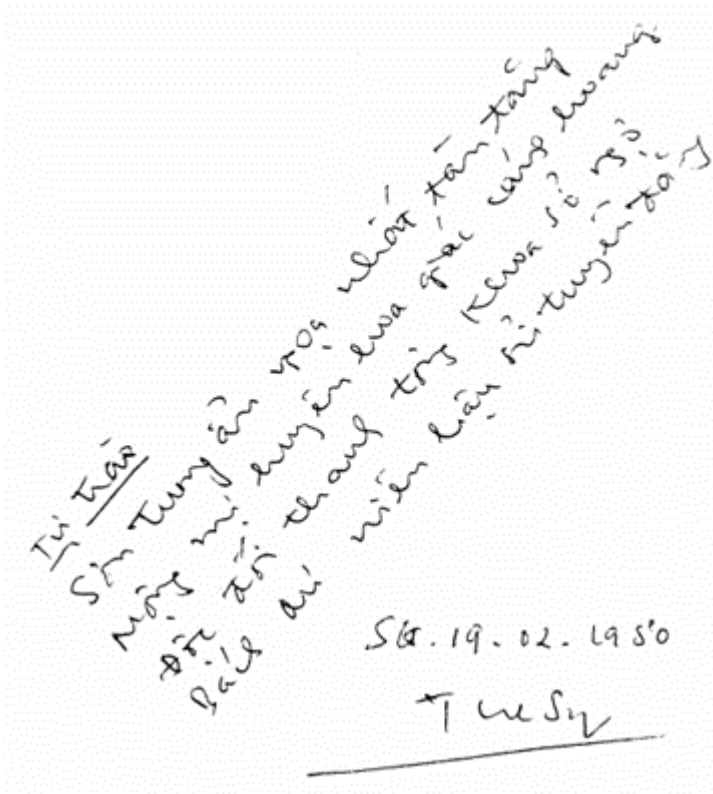
自隱孤峯不味茶清心清水玩空花

希夷人影風塵外托鉢蒼蒼望紫霞

霞

Tự trào

Trong non nằm ẩn một sư già
Mộng寐 ồn ào biết đã qua
Riêng đối tùng xanh khoe sở ngộ
Ngàn năm rực sáng sử quê cha.



自嘲

山中隱卧一殘僧
夢寐喧嘩覺更荒

獨對青松誇所悟
百餘年後火傳灯

